

Sygn. akt *I ACa 41/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jerzy Geisler /spr./

Sędziowie: SSA Małgorzata Gulczyńska

SSO /del./ Marcin Radwan

Protokolant: st. sekr. sąd Agnieszka Paulus

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2018 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **B. K. (1), M. K. (1), K. K. (1) i B. K. (2)**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 15 listopada 2017 r. sygn. akt XII C 218/17

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) **w punkcie 1 w ten sposób, że zasądzoną na rzecz powódki B. K. (1) kwotę obniża do wysokości 49.000 zł (czterdzieści dziewięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 października 2016 r. do dnia zapłaty, oddalając żądanie dalej idące;**

b) **w punkcie 2 w ten sposób, że zasądzoną na rzecz powoda M. K. (1) kwotę obniża do wysokości 36.000 zł (trzydzieści sześć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 października 2016 r. do dnia zapłaty, oddalając żądanie dalej idące;**

c) **w punkcie 4 w ten sposób, że zasądzoną na rzecz powoda K. K. (1) kwotę obniża do wysokości 36.000 zł (trzydzieści sześć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 października 2016 r. do dnia zapłaty, oddalając żądanie dalej idące;**

d) **w punkcie 6 w ten sposób, że zasądzoną na rzecz powoda B. K. (2) kwotę obniża do wysokości 36.000 zł (trzydzieści sześć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 października 2016 r. do dnia zapłaty, oddalając żądanie dalej idące;**

e) **w punkcie 8 a, b, c, d w ten sposób, że koszty procesu między stronami rozdziela stosunkowo i na tej podstawie:**

- zasądza od pozwanego na rzecz powódki B. K. (1) kwotę 3.063,40 zł,

- zasądza od pozwanego na rzecz powoda M. K. (1) kwotę 1.176,60 zł,

- zasądza od pozwanego na rzecz powoda K. K. (1) kwotę 1.176,60 zł,

- zasądza od pozwanego na rzecz powoda B. K. (2) kwotę 1.176,60 zł;

II. zasądza od każdego z powodów na rzecz pozwanego po 1.012,50 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego pozwanego za instancję odwoławczą.

Marcin Radwan Jerzy Geisler Małgorzata Gulczyńska

I A Ca 41/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 listopada 2017 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu tytułem zadośćuczynienia zasądził od pozwanego na rzecz powódki B. K. (1) kwotę 84.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 27 października 2016 roku do dnia zapłaty; tytułem zadośćuczynienia zasądził od pozwanego na rzecz powoda M. K. (1) kwotę 61.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 27 października 2016 roku do dnia zapłaty, a w pozostałej części powództwo M. K. (1) oddalił; tytułem zadośćuczynienia zasądził od pozwanego na rzecz powoda K. K. (1) kwotę 61.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 27 października 2016 roku do dnia zapłaty, a w pozostałej części powództwo K. K. (1) oddalił; tytułem zadośćuczynienia zasądził od pozwanego na rzecz powoda B. K. (2) kwotę 61.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 27 października 2016 roku do dnia zapłaty, a w pozostałej części powództwo B. K. (2) oddalił. Kosztami procesu obciążył pozwanego i na tej zasadzie zasądził od pozwanego na rzecz powódki B. K. (1) kwotę 6.917 zł, zasądził od pozwanego na rzecz powoda M. K. (1) kwotę 4.982 zł, zasądził od pozwanego na rzecz powoda K. K. (1) kwotę 4.982 zł, zasądził od pozwanego na rzecz powoda B. K. (2) kwotę 4.982 zł.

U podstaw rozstrzygnięcia legły następujące ustalenia faktyczne.

Małżeństwo K. K. (2) i powódki było bardzo udane. Mąż powódki utrzymywał dom, a powódka opiekowała się synami. Później powódka pracowała jako psycholog szkolny, z powodu złamania kręgosłupa przeszła na rentę. Mąż powódki wspierał ją w chorobie, potrafił sobie poradzić z małymi dziećmi i chętnie się nimi zajmował. Jej mąż robił zakupy i gotował. Zaczynali remont mieszkania. Powódka z mężem byli zgodnym małżeństwem i udzielali się towarzysko. Mąż powódki miał duże poczucie humoru. Był „duszą towarzystwa”.

K. K. (2) był bardzo związany z synami. Wspierał synów w realizacji ich zamierzeń - kibicował postępom syna M. i B., którzy trenowali pływanie, jeździł z nimi na zawody. Zaakceptował decyzję syna B., kiedy po szkole podstawowej zakończył profesjonalne treningi. Opowiadał o sukcesach synów. Rodzina była zżyta, spędzała razem święta i uroczystości rodzinne. Razem spędzali wakacje. Powodowie mogli liczyć na pomoc i radę ojca. Powódka z mężem chcieli, aby synowie skończyli studia.

K. K. (2) na wiosnę 1997 r. przestał pracować w banku i przeszedł do firmy budowlanej swoich kolegów. Powód K. K. (1) pracował razem z nim, lecz przy pomocy ojca założył własną działalność gospodarczą. W październiku 1997 r. powód K. K. (1) miał 24 lata i zamierzał wyprowadzić się z domu i rozpocząć samodzielne życie, powód M. K. (1) miał 18 lat i uczył się w klasie maturalnej, zaś powód B. K. (2) miał 17 lat i był uczniem III klasy liceum.

W dniu 24 października 1997 r. K. K. (2) będąc w podróży służbowej uległ wypadkowi komunikacyjnemu, w wyniku którego poniósł śmierć na miejscu. Bezpośrednio po wypadku samochód zapalił się i spłonął, a ciała znajdujących się wewnątrz auta osób uległy w znacznym stopniu zwęgleniu. Sprawcą wypadku był T. K., którego ubezpieczycielem był pozwany (...) S.A.

Powódka została powiadomiona o śmierci męża w nocy, drogą telefoniczną. Była zszokowana tą informacją. Starsi bracia K. i M. K. (2) pojechali na miejsce wypadku. M. K. (1) nie jest w stanie wymazać z pamięci tego widoku. Powódka załamała się psychicznie, brała leki uspokajające i nasenne od lekarza rodzinnego. Bała się czy poradzi sobie z wychowaniem trzech synów. Wspierały ją koleżanki psycholożki i przyjaciele.

1

(...) zmarłego nie mogli pogodzić z nagłą śmiercią ojca w takich okolicznościach i bardzo ją przeżyli. Byli zamknięci w sobie, przeżywali traumę. Żaden z powodów nie korzystał z

pomocy psychiatry. Powód K. K. (1) wymagał leków uspokajających po zapoznaniu się ze zdjęciami z miejsca wypadku i nie pozwolił, aby powódka zobaczyła te zdjęcia. Pogrzeb zmarłego z uwagi na okoliczności jego śmierci odbył się dopiero w dniu 3 listopada 1997 r. M. K. (1), będący wówczas w klasie maturalnej i jego młodszy brat B. K. (2), wówczas będący uczniem II klasy liceum przez dwa miesiące po wypadku nie chodzili do szkoły. Najtrudniejsze dla powódki były pierwsze dwa lata po wypadku. Rodzina znalazła się w trudnej sytuacji finansowej- wyłączono im prąd z uwagi na nieuregulowane rachunki.

(...) zmarłego po wypadku szybciej dojrżeli, czuli się odpowiedzialni za matkę. Po maturze synowie zmarłego M. i B. zaczęli pracować dorywczo przy rozładunku i dystrybucji przesyłek z ciężarówek, czasem nawet w nocy. Jednocześnie podjęli studia. M. K. (1) planował podjąć studia na (...) w W., lecz po wypadku postanowił zostać i wspierać matkę i rozpoczął studia na (...) w P.. Skończył także wówczas karierę sportową. Z kolei powód B. K. (2) zamierzał studiować prawo. Podjął studia zaocznie i pracował. Dwa razy zmieniał kierunek studiów. Powód K. K. (1) po śmierci ojca nadal prowadził firmę, ale zabrakło doświadczenia ojca i jego kontaktów, co w jego odczuciu było przyczyną powstania długów. Po kilku latach powód zamknął działalność i długo spłacał te zobowiązania. Po śmierci ojca początkowo zamieszkał z matką. Synom brakowało wsparcia ze strony ojca.

Powódka straciła poczucie bezpieczeństwa po śmierci męża. Nie ułożyła sobie życia osobistego, mieszka wraz z synem M. i jego żoną. K. K. (2) jest nadal wspominany, w mieszkaniu powódki są jego zdjęcia. Powódka wraz z synami odwiedza jego grób raz w miesiącu. Powodom nadal brakuje ojca, szczególnie podczas uroczystości rodzinnych jak śluby czy wigilie.

Pismem z dnia 26 września 2016 r. powódka i powodowie wezwali pozwanego do zapłaty na rzecz każdego z powodów kwoty po 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego w postaci szczególnej więzi rodzinnej łączącej zmarłego z powódką i powodami.

Pismem z dnia 4 października 2016 r. pozwany przyznał kwotę 16.000 zł na rzecz B. K. (1) oraz kwoty po 14.000 zł na rzecz B., K. oraz M. K. (1) tytułem zadośćuczynienia.

Na gruncie ustalonych okoliczności faktycznych Sąd Okręgowy uznał powództwo za zasadne w części.

Sąd Okręgowy wskazał, że odpowiedzialność pozwanego wynika z treści art. 822 § 1 k.c. Co do zasady śmierć osoby bliskiej jest doświadczeniem ogromnie dotkliwym, powodującym trudny do ogarnięcia smutek i ból. Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że nie inaczej było w rozpatrywanej sprawie. Dodatkowe cierpienia powodów były związane z okolicznościami wypadku i stanem ciała zmarłego męża i ojca stron. Samochód, którym podróżował K. K. (2) zapalił się bezpośrednio po wypadku, a stan zwłok właściwie uniemożliwił pożegnanie rodziny z ciałem zmarłego. Powodowie w toku postępowania wykazali, że ich dobra osobiste w postaci więzi z mężem i ojcem, doznały uszczerbku. Wykazali także związek między krzywdą, a śmiercią K. K. (2) będącej naruszeniem ich chronionych dóbr. Przy pomocniczym zastosowaniu art. 322 kpc, Sąd Okręgowy uznał za zasadne żądanie zadośćuczynienia w oparciu o art. 448 kc. Mając na uwadze powyższe i uwzględniając kompensacyjny cel zadośćuczynienia, które ma za zadanie złagodzić i zniwelować poczucie krzywdy, dając materialne środki pozwalające na powrót do w miarę względnego funkcjonowania i dostosowania się do zmienionej rzeczywistości

Sąd Okręgowy uznał, że odpowiednim zadośćuczynieniem będzie dla powódki kwota 84.000 zł (czyli łącznie z przyznanym przez pozwanego zadośćuczynieniem kwota 100.000 zł). Powodowie K. K. (1) oraz M. K. (1) w chwili wypadku byli pełnoletni, zaś powód B. K. (2) miał 17 lat. Sąd uznał, że odpowiednim zadośćuczynieniem będzie dla nich kwota po 61.000 zł na każdego z nich (czyli łącznie z przyznanym przez pozwanego zadośćuczynieniem po 75.000 zł na każdego z nich).

2

Apelację od powyższego wywiódł pozwany. Zaskarżył pkt 1 wyroku w zakresie zasądzonej na rzecz powódki B. K. (1) kwoty ponad kwotę 49 000,00 zł oraz zasądzonych odsetek od skarżonej kwoty 35 000,00 zł od dnia 27 października 2016 r.; pkt 2 wyroku w zakresie zasądzonej na rzecz powoda M. K. (1) kwoty ponad kwotę 36 000,00 zł oraz zasądzonych odsetek od skarżonej kwoty 25 000,00 zł od dnia 27 października 2016 r.; pkt 4 wyroku w zakresie zasądzonej na rzecz powoda K. K. (1) kwoty ponad kwotę 36 000,00 zł oraz zasądzonych odsetek od skarżonej kwoty 25 000,00 zł od dnia 27 października 2016 r.; pkt 6 wyroku w zakresie zasądzonej na rzecz powoda B. K. (2) kwoty ponad kwotę 36 000,00 zł oraz zasądzonych odsetek od skarżonej kwoty 25 000,00 zł od dnia 27 października 2016 r oraz pkt 8 a, b, c, d, w części rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego obciążającego pozwanego kosztami stosownie do zasądzenia w apelowanej części wyroku i obciążenie pozwanego kosztami postępowania, stosownie do apelacji; powódki B. K. (1) w 58 %, a powodów w 43 %.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 448 k.c. w związku z art. z art. 23 i 24 § 1 k.c. w zw. z art. 361 § 1 k.c., polegającą na zasądzeniu powodom zadośćuczynienia w wysokości: powódce 84.000 zł, a powodom po 61.000,00 zł co należy uznać za zadośćuczynienie rażąco wygórowane w okolicznościach niniejszej sprawy i odbiegające od kwot zasądzanych w innych tego typu sprawach oraz naruszenie prawa procesowego: art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd I Instancji granic swobodnej oceny dowodów, wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, poprzez ustalenie, iż zakres krzywdy doznanej przez powodów jest do dnia dzisiejszego znaczny i uzasadnia zasądzenie zadośćuczynienia w kwotach dla powódki 84.000,00 zł, a dla powodów po 61.000,00 zł.

Zażądał zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w części przewyższającej zasądzone na rzecz powódki B. K. (1) kwoty ponad 49.000 zł, a dla powodów M. K. (1), K. K. (1) i B. K. (2) - ponad 36.000,00 zł; zmiany zaskarżonego wyroku w części dotyczącej kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje, stosownie do rozstrzygnięcia sprawy. Ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o oddalenie apelacji, zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji, czyniąc je tym samym podstawą własnego rozstrzygnięcia.

Jednakże materiał ten należy uzupełnić o istotne fakty jakie miały miejsce po wypadku z dnia 24.10.1997 r., w którym zginął K. K. (2).

Pozwany podniósł bowiem, że w ramach likwidacji szkody po wypadku powodowie otrzymali od ubezpieczyciela w roku 1999, m.in. po 30.000 zł odszkodowania z art. 446 § 3 kc. Z tej kwoty po 20.000 zł na osobę wypłacił ubezpieczyciel dobrowolnie, a po 10.000 zł wypłacił na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu wydanego w sprawie I C 2676/98. Powodowie tej okoliczności nie zaprzeczyli.

Ma to istotne znaczenie w sprawie z tego względu, że wypadek miał miejsce w dniu 24.10.1997 r., kiedy nie obowiązywał jeszcze art. 446 § 4 kc (wszedł w życie 3.08.2008 r.) i świadczenia przyznawane na podstawie art. 446 § 3 kc

obejmowały obok naprawienie szkody majątkowej, także naprawienie specyficzne określanej krzywdy niemajątkowej. Wynikało to z przyjętej szerokiej wykładni art. 446 § 3 kc.

Przed dniem 3.08.2008 r. wykładnia art. 446 § 3 kc była szeroka, a od czasu wprowadzenia do kodeksu cywilnego regulacji z art. 446 § 4 należy interpretować pojęcie odszkodowania z § 3 w sposób wąski. Wynikało to z faktu, że przed dniem 3.08.2008 r. roszczenia osób pośrednio

3

poszkodowanych o wypłatę zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej konstruowane w oparciu o przepisy o naruszeniu dóbr osobistych nie były uwzględniane. Przyjmowano bowiem, że art. 446 kc, w dawnym brzmieniu, stanowił zamknięty katalog roszczeń przysługujących pośrednio poszkodowanym. W orzecznictwie (podobnie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 czerwca 2011 roku, sygn. akt III CSK 279/10) wskazuje się, że dokonana z dniem 3 sierpnia 2008 roku zmiana stanu prawnego stanowi realizację zgłaszanego w nauce postulatu przyznania najbliższym członkom rodziny zmarłego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zakres szkód, których naprawienia mogą domagać się pośrednio poszkodowani jest stosunkowo szeroki. Wprowadzenie do polskiego systemu prawnego regulacji z art. 446 § 4 k.c. wyłącza potrzebę dotychczas przyjmowanej szerokiej interpretacji art. 446 § 3 k.c., polegającej na uwzględnianiu w ramach odszkodowania zasądzonego z tytułu istotnego pogorszenia sytuacji życiowej elementów szkody niemajątkowej. Obecnie powinno ono służyć wyłącznie kompensacie szkody majątkowej.

Było oczywistym, że nowe uregulowanie mogło być zastosowane tylko do zdarzeń jakie miały miejsce po dniu 3.08.2008 r.

Na tle tak ukształtowanego stanu prawnego nastąpiła zasadnicza zmiana linii orzeczniczej Sądu Najwyższego po dniu 3.08.2008 r. Zmiana linii orzeczniczej dokonana przez Sąd Najwyższy po dniu 3.08.2008 r. polegała na tym, że uznano, iż najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, z powodu naruszenia dobra osobistego, jaką jest bliska relacja pomiędzy zmarłym a osobą mu najbliższą. Sąd Najwyższy bowiem przyjął, że prawo do życia w rodzinie oraz związanego z nim utrzymywania więzi osobistych i emocjonalnych z członkami rodziny należy zaliczyć do kategorii podlegających ochronie dóbr osobistych w rozumieniu przepisu art. 23 k.c. W związku z tym naruszenie tego dobra, polegające na spowodowaniu śmierci osoby bliskiej skutkuje odpowiedzialnością na zasadach ogólnych, wynikających z art. 24 k.c. Oznacza to także prawo do żądania przez osoby bliskie zmarłemu przyznania zadośćuczynienia na podstawie przepisów art. 24 § 1 z.d. 3 k.c. w zw. z art. 448 k.c. Zobacz - uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2010 roku, sygn. akt: III CZP 76/10 (Biul. SN 2010, nr 10, s. 11, OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 142).

Przepis art. 448 kc, nie zawiera żadnych kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego w przypadku zadośćuczynienia przyznawanego na tej podstawie. Kryteria te wypracowała judykatura, szczególnie Sądu Najwyższego. Kierując się tymi wskazaniem, można ogólnie stwierdzić, że określając wysokość zadośćuczynienia, sąd powinien wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rodzaj naruszonego dobra i rozmiar doznanej krzywdy. Niewątpliwie zadośćuczynienie ma przede wszystkim kompensacyjny charakter i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Nie można jednak tracić z pola widzenia, że wysokość ta musi być odpowiednia w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa.

W ocenie Sądu Apelacyjnego fakt wypłacenia każdemu z powodów odszkodowania z art. 446 § 3 kc, w wysokości po 30.000 zł w roku 1999, z uwzględnieniem wykładni rozszerzającej tego przepisu, uzasadniał obniżenia wysokości zadośćuczynienia poniżej przyznanej kwoty w niniejszej sprawie.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko skarżącego, że przyznane powodom świadczenia zostały znacząco zawyżone.

W ocenie Sądu Apelacyjnego odpowiednią kwotą zadośćuczynienia na rzecz powódki jest kwota 65.000 zł, a ponieważ pozwany wypłacił dobrowolnie kwotę 16.000 zł, to zasądzoną kwotę obniżono do wysokości 49.000 zł.

Z kolei odpowiednią kwotą zadośćuczynienia na rzecz pozostałych powodów jest kwota po 50.000 zł, a ponieważ pozwany wypłacił dobrowolnie kwotę 14.000 zł na rzecz każdego z nich, to zasądzone kwoty obniżono do wysokości 36.000 zł.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego te kwoty, z uwzględnieniem w części wypłaconego odszkodowania w roku 1999, są odpowiednie do doznanej krzywdy w wyniku straty męża i ojca, jak i uwzględniają aktualne stosunki majątkowe społeczeństwa. W niniejszym przypadku nie było

4

jakiś nadzwyczajnych okoliczności, które uzasadniałyby przyznanie zadośćuczynienia w wysokości znacznie odbiegającej od tych, przyznawanych w innych tego typu sprawach w tutejszym Sądzie.

Tak wyliczone kwoty spełniają funkcję kompensacyjną i nie stanowią dla powodów źródła wzbogacenia. Przedstawiają także ekonomicznie odczuwalną wartość. Wreszcie wysokość zadośćuczynienia jest utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 kpc.

Konsekwencją zmiany zaskarżonego wyroku była także zmiana rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu za I instancję.

Przyjąć należy, że powódka wygrała sprawę w 6/10 części, zaś pozostali powodowie w 4/10 części, a zatem zachodziły podstawy do stosunkowego rozdzielenia kosztów – art. 100 kpc.

Powódka opłaciła opłatę w wysokości 4.200 zł, a każda ze stron poniosła także koszty zastępstwa w kwocie po 2.717 zł. Łączne koszty wyniosły więc 9.634 zł. Z tego powódkę obciążało 3.853,60 zł, a ponieważ zapłaciła 6.917 zł, pozwany powinien jej zwrócić 3.853,60 zł.

Każdy z pozostałych powodów uiszczył opłatę sądową w wysokości po 4.300 zł, a każda ze stron poniosła także koszty zastępstwa w kwocie po 2.717 zł. Łączne koszty wyniosły więc po 9.734 zł. Z tego każdego z powodów obciążało 5.840,40 zł, a ponieważ zapłacił 7.017 zł, pozwany powinien zwrócić każdemu z powodów po 1.176,60 zł.

Mając na względzie okoliczności mające wpływ na zmianę zaskarżonego wyroku, a także charakter roszczenia będącego przedmiotem sporu Sąd Apelacyjny uznał, że zachodzą przesłanki do obciążenia strony przegrywającej tylko częścią kosztów procesu za instancję odwoławczą, z mocy art. 102 kpc. Sąd przyjął, że powodowie powinni w równych częściach zwrócić pozwanemu koszty zastępstwa procesowego w wysokości po 1.012,50 zł (łącznie 4.050 zł), a w pozostałym zakresie odstąpił od obciążenia powodów tymi kosztami.

SSO /del./ Marcin Radwan SSA Jerzy Geisler SSA Małgorzata Gulczyńska

5

--	--